Nijmegen

Postadres
Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactgegevens
nijmegen.nl/contact

Ons kenmerk
E25.002386

Bijlage(n)
Bijgevoegd: Ja

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum 9 december 2025
Onderwerp Evaluatie Regioprogramma Jeugd Rijk van Nijmegen 2024 en cliëntervaringsonderzoek Jeugd over 2024

Geachte leden van de raad,

Tijdens de vaststelling van het *Regioprogramma Jeugd Rijk van Nijmegen 2023-2028* is toegezegd jaarlijks een evaluatie uit te voeren. In deze brief informeren wij u over de evaluatie van het jaar 2024. Op 17 december 2024 heeft u een soortgelijke brief ontvangen met een evaluatie van het regioprogramma over 2023. Hierin was ook een evaluatie van het *Lokaal Plan Jeugd* over 2023 én 2024 opgenomen, welke door uw raad aanvullend op het regioprogramma is vastgesteld. De evaluatie van dit lokaal plan wordt in deze brief daarom achterwege gelaten. In een volgende evaluatiebrief aan uw raad zullen we alle informatie zo veel mogelijk bundelen: de evaluatie van het regioprogramma over 2025, van het lokaal plan over 2025 en een eerste korte evaluatie van de *Uitvoeringsagenda Duurzame Jeugdhulp en Wmo-begeleiding* die deels vanaf het laatste kwartaal van dit jaar wordt uitgevoerd. Ten aanzien van de evaluatie van het regioprogramma over 2024 constateren we dat er grote stappen zijn gezet in een complex domein en dat we tegelijkertijd nog een weg hebben te gaan.

In het tweede deel van deze brief bieden we u het *Cliëntervaringsonderzoek Jeugd* over 2024 aan. Het cliëntervaringsonderzoek (CEO) ten aanzien van de Wmo heeft u reeds ontvangen middels de aan u verzonden brief met het onderwerp ‘Halfjaarrapportage Wmo Q1 en Q2 2025 en CEO Wmo 2024’ de dato 11 november 2025. Deze CEO’s hebben geen regionale opzet en zijn enkel gehouden onder inwoners van de gemeente Nijmegen. We zijn positief gestemd over het waarderingscijfer dat jongeren en ouders/verzorgers geven aan de toegang tot en de kwaliteit van de hulp: deze cijfers liggen alle vier boven de 7,0.

Intensieve samenwerking

In het Rijk van Nijmegen werken we sinds 2012 met zeven gemeenten samen in het jeugddomein. Deze gemeenten zijn Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen en Wijchen. Sinds de decentralisatie van de jeugdzorg in 2015 staan

we voor grote (regionale) opgaven. We hebben daarom de regionale samenwerking sindsdien verder geïntensiveerd door het vormgeven van regionale programmasturing op jeugd. Dit heeft geleid tot een meerjarig *Regioprogramma Jeugd 2023-2028* (bijlage 1). Dit programma is eind 2023, begin 2024 door de zeven gemeenteraden vastgesteld.

Het programma bevat de regionale ambitie, doelen en opgaven op het gebied van jeugd. Het biedt een basis van waaruit de samenwerkende gemeenten de komende jaren beleid en uitvoering vormgeven.

De centrale ambitie van het regioprogramma is: '*In het Rijk van Nijmegen versterken we kinderen en gezinnen zodat de inzet van jeugdzorg minder vaak noodzakelijk is'*. Via zes opgaven werken we aan de realisatie van deze ambitie:

1. Meer inclusie in de basis: versterken kinderopvang, goede aansluiting onderwijs en jeugdzorg;
2. Versterken mentale veerkracht;
3. Het organiseren van passende hulp voor complexe situaties bij jeugdigen en hun gezinnen;
4. Terugdringen residentiële jeugdhulp: zo thuis mogelijk;
5. Scheiden zonder schade voor alle gezinsleden;
6. Veiligheid voor gezinnen, samen voor veilig.

Hieronder geven wij een beknopte samenvatting van de resultaten die per opgave in 2024 zijn geboekt. Een uitgebreide weergave vindt u in het document *Evaluatie Regioprogramma Jeugd Rijk van Nijmegen 2024*. Dit is als bijlage 2 bij deze brief gevoegd.

Opgave 1. Meer inclusie in de basis: versterken kinderopvang, goede aansluiting onderwijs en jeugdzorg

Binnen deze opgave werken we aan inclusief onderwijs en een inclusieve kinderopvang met een goede aansluiting op zorg.

<u>Resultaten:</u>

- Er is een *Ontwikkelagenda Inclusief onderwijs* opgesteld met het basis-, voortgezet- en middelbaar onderwijs en gemeenten. Hierin staan vijf thema's centraal. Deze thema's worden verder uitgewerkt in een uitvoeringsagenda.
- Op diverse scholen in de regio zijn de pilots rondom collectief financieren van zorg binnen onderwijs afgerond en geëvalueerd. We continueren de aanpak en gaan meer scholen aanhaken.
- De STORM-aanpak (Strong Teens and Resilient Minds) gaat over de preventie van suïcide. De aanpak is uitgebreid naar twaalf scholen voor voortgezet onderwijs.
- Er is een nieuwe aanbesteding uitgevoerd voor dagbesteding en dagbehandeling. De contracten zijn per 1 januari 2024 ingegaan.

Opgave 2. Versterken mentale veerkracht

Opvoeden en opgroeien gaan niet altijd zonder problemen. Binnen deze opgave willen we de mentale veerkracht van onze kinderen en jeugd versterken én uitdragen dat tegenslag hoort bij het leven.

Resultaten:

- Een aantal gemeenten startte in 2024 met de *Ontwerpaanpak mentale gezondheid*. Met partners is onderzocht hoe de mentale gezondheid van jeugdigen en gezinnen is te versterken in de nabije omgeving van de jongere.
- Daarnaast worden in deze ontwerpaanpak de uitgangspunten van het verkennend gesprek onderzocht.
- De regio is in overleg met de jeugd-GGZ om te werken aan de knelpunten in de crisisketen.

Opgave 3. Het organiseren van passende hulp voor complexe situaties bij jeugdigen en hun gezinnen

We willen passende hulp voor ieder kind en gezin. In complexe situaties zorgen we voor maatwerk.

Resultaten:

- In de regio werken de gemeenten met het Regionaal Expert Team (RET). Dit team is beschikbaar om te ondersteunen of advies te geven bij complexe casussen. Het RET heeft ondersteuning gekregen voor een verdere kwaliteitsverbetering en het gebruik van de verklarende analyse.
- De methode Doorbraakaanpak is verder verspreid in de regio en de meeste consulenten en kwaliteitsmedewerkers zijn getraind.

Opgave 4. Terugdringen residentiële jeugdhulp: zo thuis mogelijk

We willen uithuisplaatsingen voorkomen. Wanneer residentiële jeugdhulp toch nodig is, doen we dat zo thuis mogelijk.

Resultaten:

- Er is veel aandacht geweest voor het vergroten van gezinsgerichte verblijfsopties. In 2024 is er inzet geweest op het werven van pleeggezinnen en het inzetten van steungezinnen.
- Na een zorgvuldige voorbereiding zijn in 2024 de aanbestedingen Specialistische jeugdhulp en de Essentiële Functies (bovenregionale hoog specialistische zorg) afgerond. De nieuwe contracten zijn per 1 januari 2025 ingegaan.

Opgave 5. Scheiden zonder schade voor alle gezinsleden

We willen voorkomen dat een scheiding een vechtscheiding wordt. Complexe scheidingen leiden nog te vaak tot bedreigingen in de ontwikkeling van kinderen, onveiligheid en mishandeling.

Resultaten:

- In 2024 is het Regionaal Expertise Project Scheidingen (REPS) actief geweest in de regio. Dit samenwerkingsverband voegt expertise toe aan de lokale teams van gemeenten en uitvoerende organisaties. In 2024 is het REPS gestopt als apart team en is de kennis toegevoegd aan de partijen in het netwerk.

Opgave 6. Veiligheid voor gezinnen, samen voor veilig
We willen meer veiligheid voor meer gezinnen; snel inzetbare, effectieve en passende hulp voor het gezin moet daarvoor zorgen. Daarbij zetten we in op meer samenwerken rondom een gezin met één vast gezicht.
Resultaten:

- Samen met het Zorg- en Veiligheidshuis ontwikkelt de regio de Jeugdbeschermingstafel door. Aan die tafel wordt met ouders (en soms het kind of de jongere) een plan gemaakt over hoe veilig verder te gaan.
- In Dukenburg zet het team *Samen Verder* zich als een van de landelijke proeftuinen in vanuit het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming. Met verschillende organisaties in één team werken professionals op een andere, integrale manier samen rondom veiligheid voor gezinnen. De evaluatie van deze proeftuin is bijgevoegd (bijlage 5).
- De netwerksamenwerking tussen gemeenten en partners is versterkt. Bijvoorbeeld door meer contact te hebben met de strafrechtketen. Ook zijn preventieve programma's ingezet als *Preventie met Gezag* en *Kansrijk*. Met partners is een samenwerkingsovereenkomst vernieuwd voor ex-gedetineerde jeugdigen.

Samenwerken in een complexe omgeving

Als regionaal programmateam, gemeenten, uitvoerende organisaties en cliëntvertegenwoordiging werken we samen in een complexe omgeving. Samen creëren we samenhang tussen opgaven, werken we waar nodig domeinoverstijgend, evalueren we continu en zijn we met elkaar in verbinding. We zijn als regio goed aangesloten op de provinciale en landelijke ontwikkelingen rondom jeugd(hulp) en onze regionale samenwerking krijgt vaak lof van andere regionale samenwerkingsverbanden. Middels het regioprogramma zetten we het regionale veld in beweging, dat is te zien aan alle resultaten die bereikt zijn in 2024. Stap voor stap dragen we bij aan het versterken van onze kinderen, jeugdigen en hun gezinnen.

Middels indicatoren beoogden we bij de start van het regioprogramma te meten wat de voortgang is op onze ambitie. We concluderen over 2024 dat we met deze indicatoren slechts op een aantal onderwerpen een situatie kunnen beschrijven, maar niet kunnen uitzoomen naar de grotere beweging. De resultaten op de indicatoren vindt u in bijlage 3. Voor de evaluatie over het jaar 2025 gaan we (bijgestelde) indicatoren combineren met ervaringsverhalen uit het veld.

Financiële terugblik 2024

De gemeenten dragen elk bij aan de kosten voor het regioprogramma. Daarmee worden personele inzet, ontwikkelkosten en materiaal bekostigd. Binnen het regioteam is er voortdurend aandacht voor alternatieve mogelijkheden van financiering van ontwikkelkosten en materiaal om zodoende de gemeentelijke kosten zo laag mogelijk te houden. Zo is er in 2024 extra financiering gekomen vanuit IZA, BOEG en een landelijke subsidie. In 2024 zijn er minder middelen uitgegeven dan begroot. Dit komt deels door de

extra externe financiering. In totaal is er een positief resultaat van € 459.343. Bestuurlijk is ervoor gekozen om de helft van deze middelen terug te storten naar de regiogemeenten. Voor Nijmegen gaat het om een teruggestort bedrag van € 128.096. De andere helft neemt het regioprogramma mee voor 2025. De volledige financiële terugblik vindt u in bijlage 4.

CEO Jeugd over 2024

Elk jaar voert de gemeente Nijmegen een CEO Jeugd uit. Dit onderzoek is belangrijk omdat het ons de mogelijkheid geeft de cliënttevredenheid te monitoren, signalen op te vangen en de dienstverlening bij te sturen waar nodig. De gemeente voldoet daarmee aan haar verplichting jaarlijks een CEO uit te voeren (Jeugdwet, artikel 2.10).

Vanaf 2020 zijn we overgaan naar continumeting. Dit betekent dat er in 2024 drie keer een enquête verstuurd is naar ouders/verzorgers van kinderen tot 15 jaar en jongeren van 15 tot 21 jaar die 1) in 2024 jeugdhulp hebben aangevraagd en een positieve beschikking dan wel afwijzing hebben ontvangen en 2) in 2024 gebruik hebben gemaakt van een langlopende jeugdhulpvoorziening. Bijgevoegd is het CEO, uitgesplitst naar de twee doelgroepen (bijlage 6 en 7).

Beeld op hoofdlijnen
Het CEO Jeugd, uitgevoerd door onderzoeks- en adviesbureau ZorgfocuZ, omvat twee rapportages: één met de uitkomsten van de jeugdigen zelf (jongeren 15- 21 jaar) en één met de uitkomsten van de ouders/verzorgers over de hulp voor hun kind (jonger dan 15 jaar).

<u>Toegang tot hulp</u>
De vragen rondom de toegang tot de jeugdhulp zijn door 53 jongeren en 140 ouders/verzorgers beantwoord.

Het regelen van de hulp (het aanvraagproces) wordt gewaardeerd met een gemiddeld rapportcijfer van 7,3 (jongeren 15-21 jaar) en 7,4 (ouders/verzorgers). In 2023 werd dit door beide groepen gewaardeerd met een 7,4. 90% van de jongeren voelde zich serieus genomen door professionals tijdens het regelen van de jeugdhulp (in 2023: 71%). Bij ouders/verzorgers ligt dit percentage op 83% (in 2023: 86%). Op de vraag waarom hulp is gevraagd antwoordt 47% van de jongeren dat ze zich angstig of ongelukkig voelen. 30% van de jongeren geeft aan concentratieproblemen te ervaren, 28% heeft ‘een ander probleem’. We zien bij ouders/verzorgers dat 33% concentratieproblemen, 30% gedragsproblemen en 30% ‘een ander probleem’ aankruist.

Van de jongeren wist 27% dat ze gebruik konden maken van een cliëntondersteuner. Op de vraag of jongeren hier gebruik van hadden willen maken antwoordt 7% met een ‘ja’, 58% met een ‘nee’ en 35% heeft geen mening of weet het niet. Van de ouders wist 23% dat ze gebruik konden maken van een cliëntondersteuner. 14% van de ouders/verzorgers antwoordt met een ‘ja’ op de vraag of ze hier gebruik van hadden willen maken, 60% met een ‘nee’ en 26% heeft geen mening of weet het niet. In de *Uitvoeringsagenda Duurzame*

Jeugdhulp en Wmo-begeleiding hebben we aangekondigd in het eerste kwartaal van 2026 een plan op te zullen stellen om de onafhankelijke cliëntondersteuning te versterken.

Kwaliteit

De vragen rondom de kwaliteit van de ontvangen jeugdhulp zijn door 101 jongeren en 335 ouders/verzorgers beantwoord.

De jeugdhulp zelf wordt door jongeren van 15 tot 21 jaar gewaardeerd met een 7,1 (in 2023: 7,5) en door ouders/verzorgers met een 7,8 (in 2023: 7,5). 62% (in 2023: 84%) van de jongeren geeft aan zich beter te voelen door de ontvangen hulp. 82% vindt dat de hulp van een goede kwaliteit is. Van de ouders/verzorgers geeft 77% (in 2023: 82%) aan dat hun kind zich beter voelt door de hulp; 85% vindt deze van een goede kwaliteit.

Respons en lezing van het onderzoek

Het CEO Jeugd kende onder jongeren een respons van 9% op vragen rondom de toegang en 15% rondom kwaliteit. Bij ouders/verzorgers lag dit percentage op respectievelijk 15% en 21%. Deze percentages zijn vergelijkbaar met het landelijke gemiddelde, waarbij de Nijmeegse respons voor kwaliteit zelfs een paar procentpunten hoger ligt ten aanzien van dit gemiddelde. In de afgelopen jaren is op diverse manieren geprobeerd om de responspercentages te verhogen, zoals het werken met kortere en duidelijkere vragenlijsten, het sturen van herinneringen en het op onderdelen uitnodigen van de hele doelgroep (dus het afzien van steekproeven) om vragen te beantwoorden.

De steekproef is voldoende groot om betrouwbare en representatieve conclusies te trekken. Echter, verschillen tussen scores van voorgaande meetjaren kunnen op toeval berusten (de verschillen zijn niet getoetst op significantie).

In het onderzoek zijn aan alle cliënten dezelfde vragen voorgelegd. Het voorleggen van dezelfde vragen aan verschillende cliëntgroepen gaat ten koste van de diepgang van het onderzoek. Het onderzoek geeft daarmee een vrij goed beeld van de cliëntervaring, maar alleen op hoofdlijnen.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift	H.M.F. Bruls
gemeentesecretaris	burgemeester

Bijlagen (7):

1. Regioprogramma Jeugd Rijk van Nijmegen 2023-2028
2. Evaluatie Regioprogramma Jeugd Rijk van Nijmegen 2024
3. Evaluatie Regioprogramma Jeugd Rijk van Nijmegen 2024 - indicatoren
4. Evaluatie Regioprogramma Jeugd Rijk van Nijmegen 2024 - financiële terugblik
5. Evaluatie Proeftuin Samen verder 2024
6. Rapport cliëntervaringsonderzoek Jeugdwet 2024 ouders/verzorgers
7. Rapport cliëntervaringsonderzoek Jeugdwet 2024 jongeren